

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **E. S.**
zastoupená advokátem Mgr. Lukášem Trefilem
sídlem náměstí Míru 142/88, 568 02 Svitavy

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 1. 2022, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalované uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku byly podle ust. § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“) a podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 22. 10. 2021, č. j. X, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobkyni snížen invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu

druhého stupně podle ust. § 56 odst. 1 písm. e) a ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Podle žalobkyně jsou závěry obou správních orgánů v rozporu s jejím zdravotním stavem a s lékařskými nálezy, které předkládala v průběhu správního řízení. Tyto závěry navíc lékaři učinili i přes její nepřítomnost u jednání. Oproti stavu, kdy jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, se její zdravotní stav nezlepšil. Žalobkyně připomněla, že vedle psychické poruchy trpí i fibromyalgickým syndromem včetně únavového syndromu a syndromu neklidných nohou a léčí se rovněž s poškozenou páteří. Na základě výše uvedeného proto žalobkyně navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
3. Žalovaná odkázala na odůvodnění žalovaného rozhodnutí a navrhl přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně posudkovou komisí MPSV ČR (dále jen „PK MPSV“), která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.
4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že na základě posudků OSSZ Svitavy ze dne 14. 6. 2018 a ze dne 15. 7. 2019 žalobkyni poklesla pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 70 %. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl stanoven těžký depresivní syndrom, těžká exhaustivní neurastenie. Posudkový lékař zařadil zdravotní postižení do kapitoly V. (duševní poruchy a poruchy chování), položky 5 (poruchy neurotické, vyvolané stresem a psychosomatické poruchy), písm. d) /těžké postižení/ přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“) a stanovil míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 70%. Platnost posudku byla stanovena do 30. 6. 2019.
6. Dne 2. 9. 2021 byl na základě ust. § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 4 ZOPSZ vypracován posudek OSSZ Ústí nad Orlicí. Uvedený posudek, který byl v nyní posuzované věci podkladem prvostupňového rozhodnutí, stanovil za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně neurastenii s těžkým depresivním syndromem. Toto zdravotní postižení posudkový lékař zařadil do kapitoly V. (duševní poruchy a poruchy chování), položky 4 (afektivní poruchy – poruchy nálady), písm. c) /středně těžké postižení/ přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu byla uvedeným posudkem o invaliditě určena ve výši 45%, která byla ve smyslu ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšena o 10% na celkových 55%. Zdravotní stav žalobkyně tak již neodpovídal třetímu stupni invalidity, ale stupni druhému.
7. V rámci řízení o námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí bylo posudkem žalované, který byl vypracován dne 11. 1. 2022 na základě ust. § 8 odst. 9 ZOPSZ oddělením

lékařské posudkové služby, pracoviště ČSSZ Hradec Králové, zjištěno, že zdravotní stav žalobkyně odpovídá druhému stupni invalidity podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalovaná určila chronickou depresivní poruchu, kterou zařadila mezi zdravotní postižení uvedené v kapitole V. (duševní poruchy a poruchy chování), položce 4 (afektivní poruchy – poruchy nálady), písm. c) /středně těžké postižení/ přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Žalovaná stanovila míru poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu ve výši 45%, kterou ve smyslu ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšila o 10% na celkových 55%. Lékař ČSSZ konstatoval, že posudkový závěr OSSZ Ústí nad Orlicí ze dne 2. 9. 2021 byl správný a lze jej potvrdit.

8. Krajský soud provedl při jednání dne 22. 2. 2023 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobkyně, který byl vypracován na základě ust. § 4 odst. 2 ZOPSV dne 19. 7. 2022 (doplněný dne 6. 9. 2022) PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, v níž jako odborná lékařka zasedala MUDr. T. S., s odborností psychiatrie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobkyně. Z uvedeného posudku soud zjistil, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je rekurentní depresivní porucha v těžce depresivní fázi. Podle PK MPSV se jedná o zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 4, písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které PK MPSV stanovila míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 45 %. S ohledem na další zdravotní postižení se zohledněním profese podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky PK MPSV zvýšila tuto hodnotu o 10 % na celkových 55 %, tedy zdravotní stav žalobkyně odpovídá druhému stupni invalidity. Doložené neurologické, ortopedické i revmatologické nálezy nedokládají těžké postižení pohybového systému a jsou podle PK MPSV posudkově nevýznamné, proto jsou hodnoceny pouze v kontextu základního onemocnění. PK MPSV považuje posudkové závěry OSSZ ze dne 14. 6. 2018 a ze dne 15. 7. 2019 za posudkový omyl. Doložené psychiatrické odborné nálezy nebyly dle posudkových kritérií takové tíže, aby splňovaly hodnocení podle kapitoly V. položky 5, písmene d) přílohy vyhlášky o posuzování invalidity.
9. Následně byl při témže jednání proveden důkaz srovnávacím posudkem PK MPSV, pracoviště v Brně, ze dne 10. 1. 2023. V posudkové komisi jako odborný lékař zasedal MUDr. I. P., s odborností psychiatrie. Z tohoto srovnávacího posudku krajský soud zjistil, že PK MPSV, pracoviště v Brně, se ztotožnila nejenom se závěry PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, ale rovněž i se závěry OSSZ Ústí nad Orlicí a ČSSZ Hradec Králové. Podle PK MPSV, pracoviště v Brně, je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 4, písm. c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které PK MPSV stanovila míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 45 %. Tuto hodnotu PK MPSV podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšila o 10 % na celkových 55 %. PK MPSV, pracoviště v Brně, uvedla, že předchozího posouzení OSSZ Svitavy považuje za posudkový omyl. U žalobkyně se nejedná o zlepšení zdravotního stavu, avšak v předchozím posouzení jejího zdravotního stavu se jednalo se o posudkové nadhodnocení.

10. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
11. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
12. Podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.
13. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS dále dostupné na www.nssoud.cz): *„[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“*
14. Správní soud tedy sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
15. Závěry zdravotních posudků v řízení vedeném před žalovanou plně korespondují se závěry PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové a také s PK MPSV, pracoviště v Brně. Uvedené zdravotní posudky se shodují jak v otázce stanovení a zařazení rozhodující příčiny zdravotního stavu žalobkyně, tak ve stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, v navýšení horní hranice ve smyslu ust. § 3 vyhlášky o posuzování invalidity a taktéž v otázce předchozího posudkového nadhodnocení zdravotního stavu žalobkyně. Všechny posudky tak shodně konstatují, že zdravotní stav žalobkyně odpovídá invaliditě druhého stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.
16. Oba posudky PK MPSV byly zpracovány v řádném složení, za účasti lékařů z oboru psychiatrie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobkyně. Rovněž splňují veškeré náležitosti dané zákonem, jsou úplné, srozumitelné a vypořádaly se s veškerými lékařskými nálezy. Z tohoto důvodu a rovněž proto, že všechny výše uvedené posudky zdravotního stavu žalobkyně se shodují na totožném závěru, má soud za prokázané, že zdravotní stav žalobkyně neodpovídal k datu vydání žalovaného rozhodnutí

invaliditě třetího stupně podle ust. § 39 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, ale invaliditě druhého stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona.

17. Co se týká nepřítomnosti žalobkyně při jednání posudkového lékaře OSSZ a ČSSZ, krajský soud dodává, že lze-li zdravotní stav posoudit již na základě dostačující zdravotnické dokumentace, tedy dostatečného množství lékařských zpráv, vyšetření a nálezů objektivizovaných ke dni vydání napadeného rozhodnutí, není účast posuzované osoby na jednání nutná. Navíc je nutné zmínit, že žalobkyně byla přítomna jednání PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, dne 19. 7. 2022 (při jednání byl s žalobkyní veden diagnostický pohovor odborným lékařem z oboru psychiatrie) a i přesto PK MPSV dospěla ke shodnému závěru jako žalovaná. Tedy krajský soud má za to, že žalobkyně tímto postupem nebyla zkrácena na svých právech, neboť její případná osobní přítomnost před posudkovým lékařem OSSZ a ČSSZ nemohla ve věci přinést odlišný závěr o jejím zdravotním stavu.
18. Krajský soud uzavřel, že zdravotní stav žalobkyně byl přezkoumán řádně a objektivně. Ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně nesplňovala podmínku podle ust. § 39 odst. 1 a 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, tudíž jí nemohl být ponechán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle ust. § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v soudním řízení úspěšná a žalovaná jako správní orgán rozhodující ve věci důchodového pojištění nemá právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 2 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 22. února 2023

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně